

Ўзбекистон Республикаси Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси tizимидаги ходимларининг “Одоб-ахлоқ қоидалари”

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Ўзбекистон Республикаси Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси ходимларининг Одоб-ахлоқ қоидалари (кейинчалик Одоб-ахлоқ қоидалари деб аталади) эгаллаб турган лавозимидан катъий назар, Қўмитанинг марказий аппарати, Қорақалпоғистон Республикаси Оила ва хотин-қизлар қўмитаси, ҳудудий бошқармалар, туман (шаҳар) бўлимлари ходимларининг касбий одоб-ахлоқининг умумий принциплари ва хизматдаги хулқ-атворининг асосий қоидалари йиғиндисидан иборат.

2. Одоб-ахлоқ қоидалари - ҳуқуқбузарликнинг олдини олишга, содир этилишининг сабаб ва шарт-шароитларини бартараф этишга, Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, қонунлари ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларига, ички идоравий норматив ҳужжатларга ҳамда фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларига катъий риоя қилиш руҳида тарбиялашга йўналтирилган.

3. Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси, Қорақалпоғистон Республикаси Оила ва хотин-қизлар қўмитаси, ҳудудий бошқармалари, Инсон ресурслари ва комплаенс назорати бўлими томонидан тизимга ишга қираётган номзодларни Одоб-ахлоқ қоидалари билан таништирадилар.

4. Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси тизимидаги ходимлар қонун ҳужжатлари ва Одоб-ахлоқ қоидалари талабларига риоя этишлари шарт.

Одоб-ахлоқ қоидаларига риоя этиш қўмита тизимидаги ходимнинг касбий фаолиятини ва хизматдаги хулқ-атворини баҳолаш мезонларидан бири бўлиб ҳисобланади.

II. ОИЛА ВА ХОТИН-ҚИЗЛАР ДАВЛАТ ҚЎМИТАСИ ТИЗИМИДАГИ ХОДИМЛАРНИНГ ХИЗМАТДАГИ ХУЛҚ-АТВОРИНИНГ АСОСИЙ ПРИНЦИПЛАРИ ВА ҚОИДАЛАРИ

5. Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси тизими ходимлари ўз касбий фаолиятини қуйидаги принциплар асосида амалга оширишлари керак:

- қонунийлик;
- фуқаролар ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларининг устуворлиги;
- ватанпарварлик ва хизмат бурчига фидойлик;

- давлат ва жамият манфаатларига содиклик;
- адолатлилик, ҳалоллик ва холислик;
- манфаатлар тўқнашувига йўл қўймаслик.

6. Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси тизимидаги ходимлар қуйидагиларга мажбур:

- хизмат вазифаларини бажаришда Қўмита Низоми, ички идоравий ҳужжатлари ҳамда хизмат мажбуриятларига катъий риоя этишга;

- ўз хизмат вазифаларини виждонан, юксак касбий даражада бажаришга;

- юкори органлар ва мансабдор шахсларнинг ўз ваколатлари доирасида қабул қилган қарорларини (топшириқларини) ўз вақтида ва сифатли бажаришга;

- ўз фаолиятини қонун ҳужжатларида ва ички меъёрий ҳужжатларда белгиланган лавозим ваколатлари доирасида амалга оширишга;

- ўз хизмат вазифаларини бажаришда бирор-бир шахслар, гуруҳлар ёки ташкилотларга ён босмаслик ва устунлик бермаслик, уларнинг таъсиридан мустақил бўлиш, фуқароларнинг ҳуқуқлари, мажбуриятлари ва қонуний манфаатларини ҳисобга олиш, камситиш ҳолатларига йўл қўймасликга;

- ўз хизмат вазифаларини бажаришига тўсқинлик қилувчи бирор-бир шахсий, мулкӣ ва бошқа манфаатларнинг таъсири билан боғлиқ бўлган ҳатти-ҳаракатларга барҳам беришга;

- норматив-ҳуқуқий ҳужжат ва идоравий ҳужжатларда белгиланган чеклашлар ва тақиқларга риоя қилиш, ўз хизмат вазифаларини оғишмай бажаришга;

- Ўзбекистон Республикаси ва бошқа давлатлар халқларининг урф-одатлари ва анъаналарини ҳурмат қилиш, турли этник, ижтимоий гуруҳлар ва конфессияларнинг маданий ҳамда бошқа хусусиятларини ҳисобга олиш, ижтимоий барқарорликка, миллатлараро ва конфессиялараро тотувликка қўмаклашиш;

- ўзларининг хизмат вазифаларини виждонан бажаришда шубҳа пайдо қилиши мумкин бўлган ҳулқ-атвордан ўзини тийиш, шунингдек ўз обрўсига ёки давлат ҳамда Қўмита нуфузига зарар етказишга қодир бўлган вазиятларга йўл қўймасликка;

- хизмат мавқеидан давлат органлари, бошқа ташкилотлар, уларнинг мансабдор шахслари, шунингдек фуқаролар фаолиятига ноқонуний таъсир кўрсатиш учун фойдаланмасликга;

- қўмитада хабарларни ва хизмат ахборотларини тақдим қилишнинг белгиланган қоидаларига риоя этишга.

7. Сиёсий, иқтисодий жиҳатдан мақсадга мувофиқлик, шунингдек, шахсий ва жамият манфаатларига зарар етказишга қодир бўлган вазиятларга йўл қўймасликка.

ходимларнинг конун ҳужжатлари талабларини ва Одоб-ахлоқ қоидаларини бузиши учун асос бўла олмайди.

8. Агар конун ҳужжатларида бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, Қўмита тизимидаги ходимларга ўз хизмат вазифаларини бажариши муносабати билан бирор-бир моддий бойликларни олиш ёхуд жисмоний ёки юридик шахслардан бошқача наф қўриш тақиқланади.

9. Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси тизимидаги ходимлар коррупция ҳолатларига қарши курашиши ва уларнинг профилактикасига фаол қўмаклашиши шарт.

Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси тизимидаги ходимлар ўз раҳбарини ёхуд ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларини уларни ҳуқуқбузарликлар содир этишга оғдириш мақсадида бирор-бир шахслар томонидан қилинган мурожаатларининг барча ҳолатлари тўғрисида, шунингдек, бошқа давлат хизматчилари томонидан содир этилган ҳуқуқбузарликларнинг ўзларига маълум бўлган ҳар қандай ҳолатлари ҳақида хабардор қилиши шарт.

Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси тизимидаги раҳбарлар шахслар томонидан конунчиликнинг бузилиши фактлари тўғрисида мурожаат қилинганлиги муносабати билан ёхуд билдирилган фикр ва мурожаатдаги танқиди учун, худди шунингдек бошқача шаклда танқид қилганлиги учун ишдан бўшатилишига ёки бошқача шаклда таъқиб қилинишига йўл қўймаслигини таъминлаши керак.

10. Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси тизимидаги ходимлар касбий фаолияти давомида ўзларига маълум бўлган ахборотнинг сақланишини таъминлаш юзасидан барча чораларни қўришлари шарт, уларнинг ошқор этилганлиги учун улар конун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

11. Раҳбар ўзига бўйсунувчи ходимларга нисбатан юқори профессионализм, софлик ва адолатда ўрнатилган бўлиши, Қўмита тизимида маънавий-психологик муҳит шаклланишига қўмаклашиши лозим, у бўйсунувчи ходимлардан уларнинг хизмат вазифалари доирасидан чиқиб кетадиган топшириқларни бажаришини талаб қилмаслиги, шунингдек, конунга хилоф ҳатти-ҳаракатларни содир этишга ундамаслиги керак.

Раҳбар кадрларни қариндошлик, ҳамшаҳарлик ёки шахсий садокат белгилари бўйича танлаш ва жой-жойига қўйиш ҳолатларига йўл қўймаслиги керак. У гуруҳбозлик, маҳаллийчилик, фаворитизм қўринишларининг, шунингдек, ўз хизмат вазифаларини бажариш жараёнида бошқа салбий омилларнинг катъий равишда олдини олиши лозим.

Раҳбар:

- манфаатлар тўқнашувининг олдини олиш ва уларни тартибга солиш юзасидан ўз вақтида чора-тадбирлар қўриши;

- коррупциянинг олдини олиш чораларини кўриши;

- ходимларни самарали бошқариши, ўзига ишониб топширилган мулкка ва молиявий маблағларга эҳтиёткорлик ва тежамкорлик билан муносабатда бўлиши шарт. Рахбар ўзига бўйсунувчи, хизматдаги хулқ-атвори принциплари ва қоидаларини бузаётган ходимларнинг хатти-ҳаракатларига (ҳаракатсизлигига) йўл қўйилмаслиги чораларини кўрмаганлиги учун жавоб беради.

12. Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси тизимидаги ходимлар:

-ўзларининг хизматдаги хулқ-атвори билан жамоада бошқа давлат хизматчилари билан ўзаро ишчанлик ва амалий ҳамкорликда бўлиши;

-хушмуомалали, илтифотли, одобли, эътиборли, фуқаролар ва ҳамкасблари билан муносабатда сабр-тоқатли бўлиши;

- ўзига бўйсунувчиларга ва фуқароларга нисбатан қўполлик қилмаслиги, одамларнинг шаъни ва кадр-қимматини камситмаслиги, уларга асоссиз психологик ва жисмоний таъсир кўрсатиш ҳолатларига йўл қўймаслиги;

-хизмат вазифаларини бажариш чоғида иш шароитлари ва хизмат тадбирларининг шаклига боғлиқ ҳолда Қўмита тизимидаги ходимларнинг ташқи кўриниши фуқароларнинг Ўзбекистон Республикаси Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитасига нисбатан ҳурмат билан муносабатда бўлишига ёрдам бериши, умумий қабул қилинган иш услубига мувофиқ бўлиши, улар расмийлиги, вазминлиги ва тартиблилиги билан бошқалардан ажралиб туриши, шахсий фазилатлари билан жамиятда ва оилада намуна кўрсата олиши керак.

13. Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси тизимидаги ходимлар хизматдан ташқари вақтда умумий қабул қилинган “Одоб-ахлоқ” қоидаларига риоя этишлари, ғайриижтимоий хатти-ҳаракатларга йўл қўймаслиги керак.

III. ХОДИМЛАРНИНГ ЮРИШ-ТУРИШ ВА РАСМИЙ МУЛОҚОТИГА ОИД ТАЛАБЛАР

14. Ходим ўз касбига мос бўлган замонавий кийимда бўлишлари лозим.

15. Қўмита ходими бўлган хотин-қизлар диққатни тортадиган, хусусан, танани шаффоф кўрсатиб турадиган, елка, кўкрак ва қорин, тиззадан юқори қисмлари очик қоладиган ҳамда ҳаддан зиёд тор кийимда, шунингдек, кулоқчинлар, кулок ва бармоқлардан ташқари тананинг турли қисмларига турли зирак ёки металл буюмлар билан, танасининг кўриниб турадиган қисмида пирсинг ёки татуировкада келишлари мумкин эмас. Шунингдек, Турли дин ва конфессия, субмаданиятларга мансуб бўлган либос, шу билан бирга спорт кийими ва поябзалларида келиш ҳам тақиқланади. Қўмита ходими бўлган хотин-қизларга ортикча пардоз (макияж) қилишга йўл қўйилмайди.

Ходимлар оч рангли ва ёркин рангда бўлмаган блузкаларда, тиззани ёпиб турадиган юбка ёки одми костюм ва тўқ рангдаги поябзалда келишлари лозим.

16. Қўмита ходими бўлган эркаклар ок, хаворанг, оч жигар ранг ёки оч кулранг кўйлақда, классик услубдаги шим ёки одми костюм, галстукда ва тўқ рангдаги пояпзалда келишлари лозим.

IV. МАНФААТЛАР ТЎҚНАШУВИ

17. Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси тизимидаги ходимлар ўз хизмат вазифаларини бажаришда манфаатлар тўқнашувига сабаб бўладиган шахсий манфаатдорлик ҳолатларига йўл қўймасликлари керак.

Манфаатлар тўқнашуви Қўмита тизимидаги ходимларнинг шахсий манфаатлари уларнинг ўз хизмат вазифаларини холисона ва беғараз бажаришига таъсир кўрсатадиган ёки таъсир кўрсатиши мумкин бўлган ҳолатларда пайдо бўлади.

Қўмита тизимидаги ходимларнинг шахсий манфаатдорлиги уларнинг шахсан ўзи ёки яқин қариндошлари, шунингдек, улар яқин ёки ишбилармонлик муносабатларида бўладиган бошқа шахслар учун ҳар қандай наф кўриш ёки афзалликларга эга бўлишни ўз ичига олади.

Манфаатлар тўқнашуви юзага келган тақдирда Қўмита тизимидаги ходимлар ўз раҳбарини дарҳол хабардор қилиши керак.

Манфаатлар тўқнашуви мавжудлиги тўғрисидаги маълумотни олган раҳбар уни тартибга келтириш бўйича ўз вақтида чоралар кўриши шарт.

18. Қўмита тизимидаги ходимлар асосий иш фаолияти билан бир вақтда бошқа иш фаолияти билан шуғулланиши тақиқланади.

Қўмита тизимидаги ходимлар ҳар қандай ҳолатларда ҳам ўз хизмат мавқеидан келиб чиқиб мумкин бўлмаган (таъқиқланган) шахсий фойдани олиши мумкин эмас.

Қўмита тизимидаги ходимлар ўз раҳбарини манфаатлар тўқнашувига йўл қўймаслик бўйича чоралар кўриш мақсадида тижорат ташкилотларининг устав капиталида иштирок этиши тўғрисида хабардор қилиши шарт.

19. Қўмита тизимидаги ходимлар лавозимга тайинланаётганда ва хизмат вазифаларини бажараётганда ўзининг хизмат вазифаларини зарур даражада бажаришига таъсир кўрсатадиган ёки таъсир кўрсатиши мумкин бўлган шахсий манфаатдорлигининг мавжудлиги ёки мавжуд бўлиши имконияти тўғрисида маълум қилиши шарт.

IV. ОДОБ-АХЛОҚ ҚОИДАЛАРИНИ БУЗГАНЛИК УЧУН ЖАВОБГАРЛИК

20. Оила ва хотин-кизлар давлат қўмитаси тизимидаги ходимлар томонидан Одоб-ахлоқ қоидаларининг бузилиши уни конун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгарликка тортиш учун асос бўлиши мумкин.

21. Оила ва хотин-кизлар давлат қўмитаси тизимидаги ходимлар томонидан Одоб-ахлоқ қоидаларига риоя этилиши аттестациялар ўтказишда, юқори ва бошқа лавозимларга тайинлаш учун кадрлар захирасини шакллантиришда ҳисобга олинади.

22. Ушбу Одоб-ахлоқ қоидалари нормаларининг бузилишлари Одоб-ахлоқ комиссияси томонидан кўриб чиқилади.

Одоб-ахлоқ қоидаларининг бузилиши ҳолатларини Одоб-ахлоқ комиссияси томонидан кўриб чиқиш натижалари бўйича интизомий ёки бошқача тарздаги қоида бузилишларининг мавжудлиги (мавжуд эмаслиги) тўғрисида хулоса чиқарилади. Натижаси бўйича тизим раҳбарига Одоб-ахлоқ қоидасини бузган ходимни жавобгарликка тортиш тўғрисида таклиф киритилади. Йўл қўйилган қоида бузилишининг характерини ҳисобга олган ҳолда, Одоб-ахлоқ комиссияси ходимга нисбатан Одоб-ахлоқ қоидаларининг бузилишига йўл қўймаслик тўғрисидаги оғоҳлантириш билан чекланиши мумкин.

Қўмита тизимидаги ходимлар ўзлари йўл қўйган қоида бузилиши, қоида бузилишининг кўриб чиқилиши жараёни ҳақида ахборотни олиш ва ўзини ҳимоя қилиш учун далилларни тақдим этиш, шунингдек, Қўмита тизимининг қарорлари юзасидан белгиланган тартибда шикоят қилиш ҳуқуқига эга.